ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

"Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығы оқушы көзімен: тарих, оқиғалар, адамдар"

"Бөліну-заман қасіреті, бірігу-ата-баба өсиеті!" Төле би.

"1991 жылы 16 желтоқсанда тәуелсіз Қазақстан Республикасы туралы" Заң қабылданды. Бұл күні ресми түрде ата-баба армандаған арман, ұлт тұтастығы үшін аянбай тер төккен қадірлі қайраткерлердің арманы ақиқатқа айналды. Қазақ халқының өз жеке бетінмен жері, тәуелсіз елі болды. Отыз жылдығын жақында тойлаған Қазақстан Республикасының әлемдік сахнаға шығуы үшін қандай қадамдар жасалды, бұл елеулі оқиғаға тарихшылардың нендей оқиғалар жол ашты, билікке қанат қақпан Қазақстанның тәуелсіз болуында ерекше үлес қосқан кімдер?

Қазіргі таңда дамудың даңғыл жолындағы Қазақ елі бұл тәуелсіздікке жету үшін қиынның қиынынан өтіп, небір арпалысқа толы кезеңдерді бастан кешті. Бұл жолда жауырынымыз жерге тиген оқиғалар да бар. Ең басынан орбітер болсақ, әрине Қазақ хандығы ойға келеді. Керей мен Жәнібек хандар құрған Қазақ халқының тарихындағы ірі оқиға Қазақстан Республикасының қалыптасуына негіз болды. Себебі хандық билік тұсында қазақ тілі қалыптасып, халықтың сөйлеу тілі мен саяси мәселелерді шешуде пайдаланылды. Қазақстанға тиесілі жерді қорғауға тырысты. Жоңғарларға қарсы күрестердің өзі неге тең... "Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама", "Бұланты шайқасы", жоңғарларға қарсы Отан соғысы. Жау шапқыншылығының мақсаты

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

...ың деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

...ні / Фамилия Имя ..... Класс .....

...сы / Область ..... Предмет .....

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № ____

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

жер мемлекет. Қазақтың мәңгілікке біткен ақыл-парасатты хандары мен билері, ел бастаған батырлар арқасында жер үшін, ел үшін аянбадық. Қара керей Қабанбай, Қаныжомарт Боғенбай, Шапырашты Наурызбайда батырлардың елі үшін жандарын пида етуге даяр болғандығы айтылып та тұрды. Тәуке хан тұсындағы жиырма бес би, Қазыбек би, Әйтеке билерінің кеңес айтып, халыққа әділдік, ынтымақты үнеді. Ал Қазыбек бидің мына бір сөздері 14 жасында Абылай ханмен Әзиз Тәбдан-ға барғандағы айтқаны деседі: "Біз қазақ деген мал бақпан елміз, // Етікіне сақтықпен жай жатқан елміз... // Еліміздің қут-береке қашпасын деп, // Жеріміздің шетін жау баспасын деп, // Найзаға жылқының қанын тақпан елміз". Бұл сөздер қаріпті ойлы қазақтарды кіші-жүз бірі, қанаттандырады деп ойлаймын. "Қасым ханның қаза жолы", "Есім ханның екі жолы", Тәуке ханның 3 билердің арасынан құрылған "Жеті жарғы" заңдар жинағы халықты ортақ ережелерге бағынуға, әдетін ұстауға үйретеді. Менің ойымша, қазақ хандығы – Қазақстанның тәуелсіздігінің тұлғалары. Бірақ қазақтан Тәуелсіздігінің қалыптасуында елеулі рөл атқарған тарихи оқиғалар мұнымен бітпейді. "Қазақтар байырғы жерін қашан өздері ғылым мен техникаға сүйеніп, толық игермейінше, жер жекешелікке де, қоныстанушыларға да бермейді", -деп сөз қалдырған ұлт көсемі Ә. Бөкейхан бастаған "Алаш" қозғалысы өте үлкен рөл атқарды. Қазақ депутаттары Бүкілресейлік Бірінші, Екінші Мемлекеттік Думаларға қатысу арқылы халықтың талап-тілектерін өткізді. "Қазақ" газеті арқылы ұлттық сауаттылыққа итермелеп, қазақ елінің жарнамасына айналды. Әлихан Байтұрсынұлының жоғары білікке жазған хаттарының бірі жер мәселесімен байланысты. Осы жолмен, 1906-1907 жылдардағы Думаларда бой көрсеткен жиналыстардың да жер, білім, тіл іспетті проблемаларды көтеруінің барлығы орындалмаса да, А. Байтұрсынұлы, Ә. Бөкейхан, М. Дулатұлы ұлттық ұлт жиналыстары қазақ халқының ұлттық-сана сезімін оятып, ұлтты ояттыққа бастаған саяси күрес жолының нәтижесі 1920 ж. құрылған Қазақ АКСР-іне ұласты. Ал бұл оқиғадан кейінгі 1936 ж. одақта республикаға айналдырылып орындалды. Және ақырында 1991 ж. тәуелсіз Тәуелсіз елге айналды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ "ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

...ң деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

...ні / Фамилия Имя ..... Класс .....

...ысы / Область ..... Предмет .....

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № ____

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

Мен үшін Қазақстан Тәуелсіздігінің қалыптасуында маңызды рөл атқарған тарихи оқиғаларды, тұлғаларды қарандасам, енді көп ұзатпай тәуелсіздік нышаны жайында сөз қозғалатын. Бұл – "Мәңгілік Ел" атты Нұр-Сұлтан қаласындағы қақпа. Неге дәл бұл құрылыс? Өйткені 2012 жылы "Қазақстан 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ" жолдауында "Мәңгілік Ел" жобасын ұсынған Елбасының, яғни Н.Ә. Назарбаевтың жобасы Қазақстан үшін маңызды жоғары. Бастауы тым тереңде – мәңгі өмір үрісі келген Қорқыт ата мен жерұйықты іздеген Асан қайғыдан басталады. Қорқыт ата Мәңгілік болуды қаласа, Асан қайғы халық үшін жатты жерді шарлады. Ол Қазақстан мәңгі тәуелсіз болуға ұмтылды. Бұл үшін барлық этнос пен дін өкілдеріне ортақ, қазақстандықтарға арналған бағдар құрылды. Ол 7 құндылықтан тұрады. Бірінші – Тәуелсіз Қазақстан. Және Астана болып әрі қарай тарихқа қосылған. Олардың мәні қазақстанда тұратын азаматтар еліне еңбек етіп, дамыды үшін ұлттық мүдделерді бірге ұстануында. Кім елінің мәңгі болғанын, ұлт болғанын, дамығанын қаламайды? Әрине, ешкім. Сондықтан бұл нышан қазақстандықтарды ортақ мақсатқа ұйыстырады – ортақ идея көрінісі, мәңгілікке бастау жолы болып көрінеді. "Тәуелсіздікке жету қиын, оны сақтап тұру одан да қиын" дегендей, тәуелсіздік маңызы – оны мұқият ұстауда. Ол үшін білім алып, елге қызмет жасау маңызды. Өйткені білім – ең мықты күш. Ол тәуелсіздік мәніне кіріп болады, бұл жасырын бойы ұзақ жол не үшін деген сұраққа жауап берсем жеткілікті. Ол, әрине ұлт тұтастығы, жер мемлекеттігі, басқару жүйесі ішінде, және әрине, сол бір тәуелсіздікті қолдан бермеу, елді көркейту мен өркендету. Білікті болашақ елді дамытып, әлемге пайда етеді; дұрыс саясат жүргізеді. Тәуелсіздік мәні – білімді ұрпақта да деп ойлаймын.

Қорытындылай келе, ел тәуелсіздігін сақтау – қазіргі ұрпақ қолында. Оны әрқашан аялап ұстап, қадірлеп, қастерлеп өту керек. Ата-баба сыйлаған, негізін салған бағалы сый деп, аманатқа қиянат жасамайық деймін келеді. Тәуелсіздіктің тұғырлы болуын тілеймін.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ің деректерін БАС ӘРІПТЕРМЕН толтыруға арналған бөлік Секция для заполнения данных участника ЗАГЛАВНЫМИ БУКВАМИ

ні / Фамилия Имя ..... Класс .....

ысы / Область ..... Предмет .....

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № _____

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА
№ 2

Тесттің № / № теста	1 нұсқаның жауабы - A / 1 вариант ответа - A	2 нұсқаның жауабы - B / 2 вариант ответа - B	3 нұсқаның жауабы - C / 3 вариант ответа - C	4 нұсқаның жауабы - D / 4 вариант ответа - D
1	+			
2	+			
3		+		
4		+		
5			+	
6		+		
7				+
8				+
9		+		
10		+		
11	+			
12	+			
13				+
14				+
15				+
16		+		
17				+
18				+
19				+
20		+		

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ